

MEMORIAL

General Marii Wittek

A
Witk

GORDINOWICZ Helena
ps. „Helena”

5144/10

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

GORDINOWICZ

Helena

ps. Helena

- I./1. Relacja ✓ k. l. s. 1
- I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora
- I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora
- II. Materiały uzupełniające relację ✓
- III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora
- III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.
- III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)
- III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945
- III./5. Inne ...
- IV. Korespondencja ✓ k. l. s. 1
-
-
-
- V. Nazwiskowe karty informacyjne
- VI. Fotografie

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ

Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej

i Muzeum Wojskowej Służby Polak

87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186

e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

NIP 956 16 25 127; REGON 870502736

KRS 00000 41692

Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

GORDINOWICZ Helena T. 5144/WSK

(nazwa zespołu, zbioru, kolekcji i sygnatura akt)

Lp.	Nazwisko i imię korzystającego	Temat pracy (ewent. cel wykorzystania)	Data korzystania
1	Anna Mikulska	złożenie teorii i oprac. materiałów	22.06.2011.
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

I/1 Relacja

- Relacja własna [w:] archiwum. Z KRP i BWP, dział 2, t. G, k. 31, poz. M
wyp. rkps, Łódź 1975, kopia, k. 1. s. 1

Helena Gordinowicz

ul.

91 - 013 Łódź

Nr. leg. 17240

31

Gordinowicz Helena c. Antoniego i Anny z Sienkiewiczów, ur. 20. XII. 1922r. w Wilnie.

Pochodzenie społeczne robotnicze, członek PZPR.

Wykształcenie ogólne - świadectwo dojrzałości i 2 - letnia Szkoła Pielęgniarstwa w Łodzi.

Wykonywany zawód - pielęgniarstwo.

I. Do roku 1939 mieszkałam i uczyłam się w Wilnie.

II. Do Ruchu Oporu w AK - Wilno Bródnieście zostałam przyjęta w marcu 1942r. pod ps. "Helena". Do pracy w konspiracji wciągnęłam także całą rodzinę. W domu rodziców zorganizowane komplety tajnego nauczania kl. VI. Szkoły Powszechnej, prowadzonej przez nauczycielkę Milewską. Ja miałam za zadanie obserwację otoczenia podczas lekcji, by w razie niebezpieczeństwa móc szybko zlikwidować grupę. Później pełniłam funkcję łączniczki i kolporterki prasy konspiracyjnej. W międzyczasie ukończyłam kurs sanitarny prowadzony w domu doc. dr. med. Czarnockiego. Po ukończeniu tego kursu zaczęłam się opiekować rannymi i chorymi partyzantami na terenie miasta Wilna, w dzielnicy Zwierzynca, Antokola i we własnym domu. W domu przebywał partyzant z III Brygady ps. "Gałązka". Kiedy zaczęto organizować "oszołówki" - szpitaliki polowe, zostałam przydzielona do zgrupowania północno - wschodniego Oddziałów AK na Wileńszczyźnie pod dowództwem mjr. "Węgielnego". Moim bezpośrednim zwierzchnikiem był dr. "Jan" - doc. dr. med. Tadeusz Ginko. Jako sanitariuszka brałam udział w akcjach: uderzenia na pociąg niemiecki wiozący amunicję na wschód na trasie Wilno - Postawy i przy zdobywaniu Wilna.

Po rozwiązaniu AK, zostałam wcielona do Jedn. Wojskowej - Poosta Polowa Nr. 36999, gdzie również pełniłam funkcję sanitariuszki.

III. Po wyzwoleniu, w maju 1945r. przybyłam w ramach repatriacji do Łodzi i rozpoczęłam pracę w Państwowym Urzędzie Repatriacyjnym jako kancelistka. W tym czasie ukończyłam Gimnazjum ogólnokształcące i we wrześniu 1947r. wstąpiłam do 2 - letniej Szkoły Pielęgniarstwa w Łodzi. Po jej ukończeniu od stycznia 1950r. zaczęłam pracować w Społecznej Szukbie Zdrowia jako pielęgniarka dyplomowana. W czerwcu 1965r. przeniosłam się do Kolejowej Szukby Zdrowia w której pracuję nadal.

W 1966r. zostałam przyjęta do PZPR. Przez 3 lata pełniłam funkcję skarbnika POP. przy Obwodowej Przychodni Lekarskiej PKP. w Łodzi, a od 1972r. do marca 1975r. organizatora grupy Partyjnej. Nr. leg. 0160154. W ZBoWiD. pełnię funkcję sekretarza Koła Nr. 1 Bażuty - Zubardź.

Nr. ewiden. ZBoWiD. 20588

Łódź, dnia 17. IV. 1975 r.

Helena Gordinowicz

II Materiały uzupełniające relację

- Gordinowicz Helena ps. Helena [w:] A. Rybińska, Rola, działalność i znaczenie kobiet w Armii Krajowej, Toruń 2016, mps, kopia, k. 1. s. 2

4.2. Gordinowicz Helena ps. Helena

Córka Antoniego i Anny z Sienkiewiczów, urodziła się w Wilnie 20 XII 1922 r. Do 1939 r. uczyła się w Wilnie. Z dalszej relacji wynika, że bohaterka ukończyła przed wojną tylko szkołę powszechną.

Po wybuchu wojny została przyjęta do Ruchu Oporu AK – Wilno Śródmieście w marcu 1942 r. pod pseudonimem Helena. W życiorysie bohaterki czytamy: „Do pracy konspiracyjnej wciągnęła całą rodzinę. W domu zostały zorganizowane komplety tajnego nauczania kl. VI. Szkoły Powszechnej, prowadzone przez nauczycielkę Milewską”³⁶⁰. Zadaniem „Heleny” było obserwowanie otoczenia podczas zajęć lekcyjnych, by w razie niebezpieczeństwa móc szybko zlikwidować grupę. Poza tym pełniła funkcję łączniczki i kolporterki prasy konspiracyjnej. Kończyła wtedy także kurs sanitarny, który był prowadzony w domu doc. dr. med. Czarnookiego.

³⁵⁷ Jan Wojciech Kiwerski ps. Oliwa, Dyrektor, Kalinowski, Lipiński, Rudzki, Ziomek (ur. 23 V 1910 r. w Krakowie, zm. 18 IV 1944 r. w chutorze Dobry Kraj na Wołyniu) ppłk. dypl. saperów Wojska Polskiego. Do Warszawy dotarł w listopadzie 1939 r. Od grudnia tego roku lub stycznia roku 1940 wszedł do tzw. sztabu dywersji SZP, stworzonego i kierowanego przez mjr. F. Niepokólczyckiego. Od 1942 r. był dowódcą Oddziałów Dyspozycyjnych, potem Oddziałów „Motor” – „Sztuka” Kedywu Komendy Głównej AK, używając pseudonimów: Ziomek, Rudzki, Kalinowski, Lipiński, później Dyrektor. W listopadzie 1942 r. awansowany do stopnia majora. Często osobiście dowodził zespołami żołnierzy w akcjach dywersyjnych. W grudniu 1943 r. mjr „Oliwa” otrzymał nominację na stanowisko szefa sztabu Okręgu Wołyń. Udał się więc na Wołyń, aby zorientować się w panującej tam sytuacji. W dniu 2 II 1944 r. „Oliwa” wyjechał ponownie do Kowla, a 5 II 1944 r. dotarł do kwatery dowodzenia płk. „Lubonia”. W myśl przywiezionych przez „Oliwę” rozkazów płk „Lubonia” udał się do Warszawy na nowe stanowisko, a mjr dypl. „Oliwa” przejął dowództwo Okręgu Wołyń. 18 II 1944 r. objął dowództwo powstałej z sił Okręgu 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK – M. Fijałek, 27 *Wołyńska Dywizja Piechoty Armii Krajowej*, Warszawa 1987, s. 164–165.

³⁵⁸ ZKRPiBWP, Dynowska Krystyna, dział 2, t. „D”, k. 20, poz. NN, s. 1.

³⁵⁹ Przede wszystkim chodziło o żołnierzy OS „Poli”, którzy do końca VII 1944 r. powracali z Wołynia do Warszawy – patrz przypis nr 358.

³⁶⁰ ZKRPiBWP, Gordinowicz Helena, dział 2, t. „G”, k. 31, poz. NN, s. 1.

Aleksandra Rybińska

Rola, działalność i znaczenie kobiet w Armii Krajowej

Po jego ukończeniu „Helena” zaczęła zajmować się rannymi i chorymi partyzantami na terenie miasta Wilna, w dzielnicy Zwierzyńca, Antokola i we własnym domu. Kiedy zaczęto organizować tzw. czołówki, czyli szpitaliki polowe, została przydzielona do zgrupowania północno-wschodniego Oddziałów AK na Wileńszczyźnie, pod dowództwem mjr. Mieczysława Potockiego ps. Węgielny. Jednak jej bezpośrednim zwierzchnikiem był doc. dr med. Tadeusz Ginko ps. Jan. Jako sanitariuszka Helena brała udział w akcjach uderzenia na pociąg niemiecki wiozący amunicję na wschód na trasie Wilno–Postawy i przy samym zdobywaniu Wilna.

Po rozwiązaniu AK została wcielona do Jednostki Wojskowej – Poczta Polowa nr 36999, gdzie również pełniła funkcję sanitariuszki.

Po zakończeniu wojny w maju 1945 r. w ramach repatriacji przybyła do Łodzi. Rozpoczęła pracę w Państwowym Urzędzie Repatriacyjnym jako kancelistka³⁶¹. W tym samym czasie postanowiła uzupełnić swoje wykształcenie i ukończyła gimnazjum ogólnokształcące i we wrześniu 1947 r. wstąpiła do 2-letniej Szkoły Pielęgniarstwa w Łodzi. Po jej ukończeniu od stycznia 1950 r. zaczęła pracować w Społecznej Służbie Zdrowia jako pielęgniarka dyplomowana. W czerwcu 1956 r. przeniosła się do Kolejowej Służby Zdrowia.

Krótki życiorys Pani Heleny urywa się na 17 IV 1975 r., kiedy go spisywała. Jej 7 dalsze losy nie są znane autorce.

W korespondencji

- email A. Rybińskiej-Bieleckiej do fundacji - 15.06.201, k.1.s.1

Temat **Gordinowicz Helena**
Od Aleksandra Rybińska-Bielecka <Aleksandra.Rybinska-Bielecka@ipn.gov.pl>
Do sekretariat@zawacka.pl <sekretariat@zawacka.pl>
Data 2020-06-15 16:13

- DSCN3469.JPG (~1.2 MB)

ARCHIWUM ZWIĄZKU KOMBATANTÓW RP I BYŁYCH WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH, dział 2, t. "G", k. 31, poz. NN

dr Aleksandra Rybińska-Bielecka

Uprzejmie informujemy, że Instytut Pamięci Narodowej - KŚZpNP wywiązuje się z przepisów Rozporządzenia PE i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych). Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezes IPN - KŚZpNP z siedzibą w Warszawie, adres: ul. Wołoska 7, 02-675 Warszawa. Pełna treść klauzuli informacyjnej jest opublikowana na stronie <https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/dla-nauczycieli>. W przypadku braku Pani/Pana zgody na otrzymywanie kolejnych maili o podobnej tematyce, należy wysłać odpowiedź na tego maila o treści: "nie wyrażam zgody na dalszą korespondencję ze strony IPN-KŚZpNP".

DSCN3469.JPG
~1.2 MB

GORDJNOWICZ Helena

BARBARA
CZUCIÓW

TECZKA WIAZANA
"BEZKWASOWA" 250G

5 906099 000653